

KOMPETENCE SKAUTSKÉ VÝCHOVY

*Projevy pro skautský věk s návazností
na stezku skautů a skautek*

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY	CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly	základní úkoly	rozšíření
Co umím a znám	Praktický život	V běžném životě se zvládne postarat o sebe i ostatní. Umí řešit problémy, kriticky pracovat s informacemi, učí se z řešení problému.	Umí si uspořádat a uklidit své věci. Má ve svých věcech pořádek a najde, co potřebuje. Udržuje své věci v dobrém stavu.	1. Pořádek		
			Umí uvařit sobě, rodině i družině jídlo ze základních surovin a nakoupit k tomu potřebné suroviny.	3. Jídlo	3. Nakupování a vaření jídla	Nové jídlo, Pohoštění
			Orientuje se podle mapy a dalších pomůcek v neznámém terénu (ve městě, v horách apod.).	9. Orientace na mapě	4. Orientace	Průvodcování, Orientace na mapě
			Učí se hospodařit s penězi.	3. Jídlo	3. Nakupování a vaření jídla	
			Používá dostupné komunikační a dopravní prostředky.		1. Cestování	Průvodcování, Letenka, ložní lístek
			Dokáže jednat s institucemi a má základní přehled o právech a povinnostech pro svůj věk.		2. Zjišťování informací	Jednání s úřady, Občanský průkaz, Návštěva úřadu
			Umí pracovat s informacemi: určit si, co potřebuje vědět, zvolit vhodné zdroje, vyhledat je, kriticky vyhodnotit relevanci a zpracovat informace.	2. Informace	2. Zjišťování informací	Průvodcování, Vyhledáváme, Používám mobil, Nákup
			Dokáže navrhnout různé postupy řešení a rozhodnout se pro nejvhodnější, které uskuteční.			Nákup
			Je schopen/schopna se ohlédnout za řešením daného problému.	Zahrnuto v sebehodnocení (Můj podpis) při podepisování úkolů		
	Táborská praxe	Uplatní se při táboření oddílu.	Umí si zorganizovat práci, vybrat vhodné nástroje a materiál, pracovat podle návodu. Nástroje umí bezpečně používat a postarat se o ně.	4. Nůž 5. Sekera	5. Starost o nářadí	Učím druhé, Táborová stavba
			Je platným účastníkem / platnou účastnicí tábora včetně jeho stavby. Zná různé praktické vychytávky.	4. Nůž 5. Sekera 7. Nové uzly	6. Práce na táboře	Táborová služba, Táborová stavba Jiný tábor, Bourání tábora
			Umí ve ztíženějších podmínkách rozdělat oheň pro různé účely (teplo, jídlo...).	6. Oheň	7. Použití ohně	Rozdílné druhy dřeva, Vzorový oheň
	Fyzická zdatnost	Je fyzicky zdatný/zdatná, pohyb ho/ji baví.	Rozvíjí svou fyzickou zdatnost přiměřeně svému věku a dispozicím. Má fyzickou zdatnost na dobré úrovni.	8. Sportování	8. Pravidlně sportuji 9. Zkousím nové sporty nebo je organizuji	Můj cíl, Běhání, Pravidelná chůze Závody, Univerzální sportovec či sportovkyně, Plavání
			Pohyb ho/ji baví, umí při sportování a pohybu podpořit ostatní.	8. Sportování	8. Pravidlně sportuji 9. Zkousím nové sporty nebo je organizuji	Organizují sport pro všechny Univerzální sportovec či sportovkyně
			Uplave 200 m. Zvládne pád do hlubší vody.			Plavání
	Budme připraveni	Je připraven/a na různé situace včetně krizových.	Zná zásady první pomoci a dokáže je v případě potřeby použít.		10. Zajištění pomoci 11. Život ohrožující stavy	Zajištění pomoci 2, Družinová lékárnička, Ošetření zranění
			Ví, jak si poradit v různých situacích včetně krizových. Jednodušší nečekané situace již zvládá řešit.	10. Přivolání pomoci 11. Bezvědomí 12. Nečekaná situace		
	Tvořivost a zručnost	Rád/a se rozvíjí v tvořivosti a zručnosti.	Rozvíjí manuální zručnost ve vybrané oblasti. Svoji dovednost používá ve prospěch družiny a oddílu.		12. Tvořivost	Nový předmět, Návod, Zručnost s družinou, Oprava klubovny
			Umí použít kreativní přístup. Ví, jaké tvoření ho/ji baví. Tvoří rád/a, odbourává případné bariéry k tvoření (psychické či materiální). Zkouší umělecky tvořit.	13. Tvoření		

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY	CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly	základní úkoly	rozšíření
Kdo jsem	Já a můj život	Rozvíjí a prohlubuje vlastní sebepoznání a duchovní život.	Váží si sám/sama sebe.		14. Hledám sebe	Moje hodnoty, Můj pocit bezpečí
			Rozvíjí svoji schopnost pobývat v tichu. Učí se zastavit a naslouchat svým pocitům, myšlenkám, nitru.	16. Soustředění	16. Vidím život z nadhledu	Klidné jídlo, Být tady a teď
			Ví, co mu/jí dělá radost. Věří v Dobro (nejvyšší Pravdu a Lásku).	14. Radost	15. Co se mi líbí	Naděje
			Dokáže hledat smysl života a vlastní poslání.	15. Smysl	14. Hledám sebe 16. Vidím život z nadhledu	Smysl života, Zaměstnání a poslání
			Chápe, jak se pomocí symbolů vyjadřují neviditelné skutečnosti duchovního života (např. pohazením či objetím láska).			
			Snaží se porozumět kráse. Uvědomuje si, že má subjektivní i objektivní složku.		15. Co se mi líbí	
	Moje svědomí	Naslouchá svému svědomí, které je formováno na základě skautského slibu a zákona.	Hledá, přijímá a chrání hodnoty důležité pro správný skautský život.	17. Skautský zákon 18. Kladné vzory	17. Skautský zákon 18. Skautský slib	Program o slibu, Program o skautském zákoně, Z teorie do praxe
			Snaží se při svém rozhodování řídit skatským slibem a zákonem.	17. Skautský zákon	17. Skautský zákon 18. Skautský slib 20. Rozhodující postup	Program o slibu, Program o skautském zákoně, Z teorie do praxe, Zpytují svědomí
			Aktivně se podílí na utváření a rozvíjení vlastního charakteru.	18. Kladné vzory	19. Kladné vzory	Kladné vzory 2, Hrdina či hrdinka
			Rozvíjí svoji zodpovědnost, spolehlivost a statečnost.			Spolehlivost, Statečnost, Zodpovědnost
	Osobní rozvoj	Cíleně se rozvíjí v různých schopnostech (rozumových, emočních apod.).	Učí se přijmat úspěch i neúspěch. Chybu chápe jako příležitost k učení.			Oslava úspěchu, Dobrá chyba, Já a můj život, Pozitivní v náročném
			Je otevřený/otevřená vůči budoucnosti: dokáže odpovídat na nové výzvy a klást si nové cíle.	20. Moje sny		Volba cíle
			Chápe systematické celoživotní sebevzdělávání jako nezbytnou součást osobního rozvoje.		21. Kladný vztah ke vzdělávání	Učím se, Můj odborný zájem, Plnění Lvího skauta/ Lví skautky
			Překonává se. V těžkých životních situacích se snaží hledat řešení.	19. Modrý život 21. Osobní odvaha	22. Přemáhání	Dobrá chyba
			Dokáže přiměřeně svému věku řídit svůj život (např. plánování volného času, příprava do školy, včasný příchod).	19. Modrý život	23. Hospodaření s časem	Volba cíle, Plnění Lvího skauta/ Lví skautky
			Učí se myslet v souvislostech a hledá, jak je co vzájemně propojeno (události, jevy, lidé).			
			Má realistická očekávání od svých nálad. Ví, že nemusí být pořád veselý/veselá.			Moje nálady
			Dodržuje zásady zdravého životního stylu. Poznává své tělo a přiměřeně o něj pečuje (zdraví, intimní hygiena, čerstvý vzduch, vypnutí monitorů, spánek...).			Spánek, Psychohygienické zásady

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY		CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly		základní úkoly	rozšíření
Moje kamarádství	Vztahy	Navazuje, udržuje a rozvíjí kvalitní vztahy.	Váží si vztahů a pokládá je za velmi důležitou součást svého života.	22. Přemýšlení nad kamarádstvím	24. Podpora kamarádství	Kamarádství na dálku	
			Poznává důležitost řádu v mezilidských vztazích. Žije svou svobodu s ohledem na svobodu druhých.	22. Přemýšlení nad kamarádstvím	24. Podpora kamarádství	Řád v mezilidských vztazích, Svoboda s ohledem na druhé, Co je a není v pořádku	
			Vnímá krásu člověka (nejen jeho tělesné schránky).	22. Přemýšlení nad kamarádstvím		Krása člověka	
			Učí se důvěřovat – sobě, druhým, světu, Lásce.			Zamyšlení o důvěře	
			Je schopen/schopna si své city uvědomovat a přijímat, snaží se je vhodně vyjadřovat a projevit.			Citlivý nesouhlas, Moje city	
			Získává potřebné informace a postoje důležité pro zodpovědné partnerské vztahy.		25. Partnerské vztahy	Různé podoby lásky, Přátelství kluků a holek, Co je a není v pořádku	
			Dokáže se učit od druhých a využívá toho.	22. Přemýšlení nad kamarádstvím			
	Komunikace mezi lidmi, vyjadřování	Komunikuje s ostatními s cílem navázat kvalitní vztahy. Umí se vhodně vyjadřovat.	Snaží se být otevřený a vnímavý / otevřená a vnímavá vůči druhým bytostem. Je ochotný/ochotná vstřícně komunikovat. Snaží se vcítit do druhých. Rozvíjí svou schopnost nahlédnout na situaci z pozice druhého člověka.	23. Naslouchání		Nováček, Manipulace, Životní vyprávění	
			Rozvíjí svou schopnost pozorovat a naslouchat. Zná signály v komunikaci (verbální i nonverbální), rozumí jim a všímá si jich.	23. Naslouchání	28. Neverbální komunikace	Shrnutí debaty, Dobří posluchači, Poslouchání bez přerušování, Životní vyprávění	
			Umí se vhodně a jasně vyjadřovat a přizpůsobit komunikaci situaci. Chápe, že spory jsou přirozenou součástí života, příležitostí ke společnému učení, pozitivní změně postojů a lidských vztahů. Konfliktům se snaží předcházet, příp. hledá nekonfliktní řešení sporů (kompromisy, něco za něco, úplně jiné řešení).	24. Můj názor	30. Řešení konfliktů	Shrnutí debaty, Instrukce na dálku	
			Zvládá představit základní informace (pravidla hry, koníček...) včetně základní práce se sebou (nervozita, osnova...) a posluchači (odpoví na dotazy, umí zaujmout...).		26. Umět se vyjádřit		
			Snaží se používat komunikační technologie prospěšně a účelně. Je si vědom/a výhod i rizik (novin, webů, sociálních sítí atp.). Ví, jak rizikům předcházet. Dokáže poznat situaci, kdy s ní/m někdo manipuluje.		27. Komunikace v době sociálních sítí	Manipulace Kamarádství na živo	
			Umí si vytvořit vlastní názor, odůvodnit jej, porovnat s ostatními a případně přehodnotit.	24. Můj názor	29. Vlastní názor		
	Pomoc druhým	Pomáhá druhým.	Dokáže reálně hodnotit svoje možnosti pro pomoc druhým (včetně překonání vlastního nepohodlí, hledání nových způsobů apod.). Účinně pomáhá jako jednotlivec i ve skupině.	25. Skautské heslo a denní příkaz	32. Větší pomoc	Nepřiměřený čas, Odložená pomoc, Přenechání zodpovědnosti, Pomoc na dálku, Pomoc cizinci, Překonání se, Pomoc jinak, Neúčinná pomoc	
			Je ochoten/ochotna nezištně pomáhat.	25. Skautské heslo a denní příkaz	31. Drobná pomoc okolí 32. Větší pomoc	Nepřiměřený čas, Odložená pomoc, Přenechání zodpovědnosti, Pomoc na dálku, Pomoc cizinci, Překonání se, Pomoc jinak, Neúčinná pomoc	
			Je schopen/schopna rozeznávat potřeby bližních (podržet dveře, pustit sednout, vyslechnout druhého, obejmout...).	25. Skautské heslo a denní příkaz	31. Drobná pomoci okolí		

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY		CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly		základní úkoly	rozšíření
Můj domov	Moje rodina	Chápe rodinu jako důležitou a je jejím aktivním členem / její aktivní členkou.	Dokáže popsat, čím je jeho/její rodina charakteristická. Zkoumá kořeny své rodiny.			33. Zajímám se o rodinu	Dětství ve fotografii, Široká rodina
			V rodině pomáhá.	27. Domácí práce			Týden očima rodiče, Funkční domácnost
			Respektuje členy a členky svojí rodiny. Je aktivním tvůrcem / aktivní tvůrkyní rodinné soudržnosti.	26. Potěšení příbuzných		34. Komunikace v rodině	Povídám si, Rodinná akce, Pracoviště, Vysvětlení zájmů
	Moje družina	Umí být platným členem / platnou členkou týmu.	Má představu, které role je schopen/schopna v týmu zastávat a které zastávají ostatní.	28. Družina v oddíle		35. Družina jako parta kamarádů 36. Družina jako tým	Týmové role v družině, Družinový úkol
			Je schopen/schopna sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu.			36. Družina jako tým	Družinový úkol
			Umí pracovat ve skupině, spolupracovat s ostatními, podílet se na rozdělení práce, nést společnou odpovědnost.	28. Družina v oddíle		36. Družina jako tým	Družinový úkol
			Umí přijímat a poskytovat zpětnou vazbu.				Užitečné hodnocení, Způsoby hodnocení, Důležitost zpětné vazby, Vedení reflexe
				Zahrnuto ve způsobu hodnocení úkolů.			
	Moje parta	Umí skautsky žít ve skupině neskautských vrstevníků.	Je schopen/schopna aktivně přispívat k přátelské atmosféře.			37. Zážitek s kamarády	
			Je platným členem / platnou členkou skupiny vrstevníků. Zkušenosti z oddílu umí vhodně využít mezi vrstevníky a naopak.			37. Zážitek s kamarády	Moje role, Propojení skupin, Inspirace z oddílu, Inspirace z dobré party, Všechny moje party
			Je spoluzodpovědný/spoluzodpovědná za skupinu, které je členem/členkou. Uvědomuje si rizika „špatné party“.				Špatná parta

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY		CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly		základní úkoly	rozšíření
Svět okolo nás	Já v demokracii	Je aktivním občanem / aktivní občankou v demokratickém společenství.	Získává praktické zkušenosti s demokratickými principy ve svém okolí (spoluúčast na rozhodování a tvorbě pravidel, různé názory...). Učí se je rozeznávat a říci, v čem spočívají.			38. Demokracie v konkrétních příkladech	Ovlivnění výsledků, Středisková nebo oddílová rada
			Seznamuje se s příklady toho, jak se různí lidé a skupiny podílí na řešení výzev, před kterými stojíme. Uvědomuje si, jak důležité pro fungování demokracie jsou aktivity občanské společnosti. Zjišťuje, jak se sám/sama může zapojit.	29. Zvolená osobnost			Ovlivnění výsledků, Společné rozhodování, Problémy komunity
			Posiluje důvěru ve vlastní schopnost ovlivňovat dění kolem sebe. Rozvíjí dovednosti, které mu/jí umožňují uplatnit svůj hlas, např. v družině, oddíle, škole, místě, kde žije.				Politický program
			Zapojuje se do hledání společných řešení. Dokáže zohlednit různé hlasy a názory.				Společné rozhodování
			Zajímá se o aktuální dění – ve své obci, zemi i ve světě.	29. Zvolená osobnost			Aktuální událost
	Propojený svět	Uvědomuje si propojenost světa a svou roli v něm.	Vnímá, jak jsou lidé, ekonomiky a příroda propojené a na sobě vzájemně závislé a ovlivňují se. Umí uvést příklady těchto propojení (např. jednotlivec – svět).			39. Ovlivňování ve světě	Mapa propojenosti
			V každodenním životě si uvědomuje, že vše, co děláme i neděláme, má zamýšlené i nezamýšlené dopady. Snaží se proto činit taková rozhodnutí, která přispívají ke spravedlivé společnosti.			40. Můj vliv	Ovlivnění historií, Příklad pozitivního vlivu, Můj vliv 2
			Rozeznává nespravedlnost a projevy nerovnosti doma i ve světě. Pátrá po jejich příčinách (útlak režimem, historie místa, kulturní zvyklosti...). Zkoumá, jak lze přispívat k větší spravedlnosti, rovnosti a naplňování lidských práv.				Nespravedlnost
			Učí se přijímat složitost a nepředvídatelnost, kterou přináší dnešní svět. Rozpozná zjednodušující vysvětlení, která se tomu vyhýbají.				Povolání budoucnosti
	Rozmanitost světa	Oceňuje rozmanitost a vnímá ji jako příležitost.	Uvědomuje si, že identita člověka má mnoho součástí a během života se proměňuje. Rozpoznává, co utváří jeho/její vlastní identitu. Přemýšlí, čím je ovlivňována identita ostatních (např. rodina, kultura, náboženství, národnost, sociální status, členství v zájmových skupinách, gender).	30. Inspirace v rozdílnosti			Moji předkové
			Rozmanitost vnímá jako příležitost a obohacení (např. pro hledání řešení či poznání sebe sama).	30. Inspirace v rozdílnosti		41. Rozmanitost kolem nás	JOTA/JOTI, Mezinárodní akce
			Seznamuje se s jedinci odlišných životních zkušeností i kulturního zázemí, respektuje různé způsoby myšlení, chování a života. Rozpoznává předsudky a stereotypní představy (u sebe i u lidí, se kterými se setkává).	30. Inspirace v rozdílnosti		41. Rozmanitost kolem nás	Různé národnosti, Cizinec, cizinka, Tolerance
			Uvědomuje si, že jsme si rovni, i když jsme každý jiný. Rozpoznává situace, kdy se něčí odlišnost stává důvodem pro nespravedlivé jednání, a adekvátně na ně reaguje.				Nenávistné výroky

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY		CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly		základní úkoly	rozšíření
Svět okolo nás	Příběhy našeho světa	Skrze příběhy nachází nová porozumění.	Chápe svět jako jednotlivé i mnohovýznamové příběhy. Hledá jejich souvislosti s vlastním životním příběhem a místy kolem sebe.	31. Zajímavá událost			Můj příběh
			Uvědomuje si, že způsob nahlížení každého člověka na svět utvářejí různé vlivy (rodina, škola, vrstevníci, kultura, doba, ve které žijeme apod.).				Co by kdyby
			Seznamuje se s historickými příběhy své země, obce, předků i světa a vnímá jejich různorodost. Na příkladu těchto příběhů si uvědomuje, jak historie utvářela současnost a jak my sami svými činy ovlivňujeme budoucnost.	31. Zajímavá událost 32. Příběh skautingu		42. Příběhy v mém okolí	Prohlídka, Pomáhám památkám, Historická památka, Inspirující příběh
			Zajímá se o příběhy skautingu a zkoumá, jak jej ovlivňovaly dějiny 20. století. V jednotlivých příbězích hledá hodnoty, představy, obavy, motivace lidí a inspiraci pro dnešní svět.	32. Příběh skautingu		43. Historie skautingu	Beseda s pamětníkem/ pamětníci, Diskuze s vedoucí/m, Skautské místo

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV	CESTA ZEMĚ & VODY	CESTA VZDUCHU & OHNĚ	
				základní úkoly	základní úkoly	rozšíření
Příroda kolem nás	Pobyt v přírodě	Rád/a pobývá v přírodě a umí se v ní chovat.	Chodí do přírody, cítí se tam dobře, líbí se mu/jí tam. Má zajímavé zážitky a do přírody se chce vracet.	33. Přespání	44. Přespání v přírodě	Rychlostavění stanu, Cestovatelská přednáška/beseda
			Ví, jak se má chovat v přírodě včetně chráněných území a chová se tak.			Chráněná území
			Ví, co se mu/jí nepříjemného může v přírodě přihodit, dokáže předcházet vážnějším rizikům a řešit jednoduché nepříjemné situace (dojde pítí, ztratí se, je zima...).	33. Přespání 34. Balení	45. Bezpečnost v přírodě	Přespání v přírodě 2, Počet kg, Balení batohu
	Vnímání přírody	Prožívá krásu a jedinečnost přírody, vnímá a poznává příběhy krajiny.	Nachází krásu v přírodě. Je schopný/schopná ji jednoduchými uměleckými prostředky vyjádřit.	35. Zážitek v přírodě	46. Vnímání okolí	Přírodní zážitek, Prohlídka přírody
			Pozoruje přírodu a život v ní. Snaží se z pozorování poučit.			Prohlídka přírody
			Uvědomuje si jedinečnost a neopakovatelnost přírody.			Přírodní zážitek
			Zajímá se o příběhy přírody a krajiny, je schopný/schopná je prožívat a vyprávět. Uvědomuje si vliv člověka na utváření krajiny.	35. Zážitek v přírodě	47. Vnímání detailů v přírodě	Zaniklá vesnice, Starý sad, Starý mlýn, Křížek u cesty
	Poznávání přírody	Učí se porozumět přírodě a krajině kolem sebe.	Rozšiřuje svoje znalosti živé a neživé přírody kolem sebe (organismy, horniny, jevy...).	37. Poznávám přírodu	48. Nové poznání	Poznávání přírody 2, Atlas, Přírodniny pro družinu, Mraky
			Snaží se porozumět vztahům v přírodě, na příkladech umí tyto vztahy popsat a vysvětlit.	36. Rostlina či zvíře		Vztahy v přírodě, Návštěva v ekocentru, Ekologická brigáda
			Je si vědom/a, že člověk je součástí všeho živého a zároveň se od zvířat liší.			
			Vnímá časové měřítko vývoje v přírodě – uvědomuje si, že růst a tvorba trvají mnohem déle než zánik, zabití, zničení.	36. Rostlina či zvíře		Čas v přírodě
	Hodnota přírody	Uvědomuje si hodnotu přírody, rozvíjí a kultivuje svůj vztah k přírodě.	Vytváří a kultivuje svůj vztah k přírodě, přírodu má rád/a.		49. Hodnota v přírodě	
			Váží si krásy přírody, vnímá krásu přírody jako hodnotu.		49. Hodnota v přírodě	Příroda a umělecké dílo
			Při svých činnostech a aktivitách zachovává pokoru a respekt k přírodě.	38. Ohleduplnost		Místo táborové stavby, Zásahy do přírody
	Šetrné chování	Chová se šetrně a ví proč.	Má úctu ke všem tvorům.			Odkud pochází?, Úloha v přírodě, Chov zvířat
			Uvědomuje si, že lidská činnost má řadu dopadů na přírodu. Je si vědom/a, že zanechává „ekologickou stopu“ a aktivně se snaží ji zmenšovat.		50. Šetrné chování	Zerowaste, Uhlíková stopa, Výměna oblečení, Zachráněné jídlo, Bazar krojů, Lokální potraviny, Můj chléb, Ruční papír
			Zvládne vysvětlit a obhájit své postoje a snahu o šetrné chování k přírodě. Postupně přejímá odpovědnost za sebe i za své okolí.			Zerowaste, Uhlíková stopa, Dobré důvody
	Šetrné chování	Chová se šetrně a ví proč.	Uvědomuje si závislost člověka na přírodě – materiální závislost na zdrojích včetně prostoru naší země jako neobnovitelného zdroje.		50. Šetrné chování	Zerowaste, Uhlíková stopa, Lokální potraviny, Ruční papír

